

ОРГАНІЗАЦІЯ БЕЗПЕКИ: УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ МАЙНОВИМ СТАНОМ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасна ринкова економіка вимагає від підприємства організації контролю за безпекою. Варто розглянути саме поняття безпеки. О. М. Марченко характеризує поняття безпеки, як конкретний стан і ступінь захищеності будь-якого об'єкта (суб'єкта) від негативних впливів та його спроможність протистояти змінам умов функціонування [4, с. 371]. А. А. Парфентій [4, с. 6,] визнав таке трактування не зовсім правильним, оскільки зміни умов функціонування не завжди несуть в собі загрозу, тому бувають випадки, коли їм треба не протистояти, а використовувати їх на власне благо. Доцільно розглянути інші підходи щодо поняття безпеки, аби більш детально його розтлумачити. Той самий А. А. Парфентій [5, с. 6, 7] запропонував систематизувати підходи щодо визначення поняття безпеки. Нижче буде зазначена відповідна систематизація у вигляді таблиці.

Таблиця 1.

Систематизація підходів щодо визначення поняття «безпека»

Підхід до визначення	Переваги	Недоліки	Представники
Стан захищеності суб'єкта (об'єкта)	Містить основні аспекти досліджуваного поняття	Не вказані передумови виникнення такого стану	Т. Б. Кузенко, О. Ю. Литовченко, Н. В. Сабліна, О. М. Марченко
Відсутність або низький рівень загроз	Враховується зовнішнє середовище суб'єкта (об'єкта) через врахування рівня загроз	Є неповним: ситуація повної відсутності загроз є неможливою, а їх низький рівень не гарантує безпечного стану суб'єкта (об'єкта) за відсутності превенти	Я. А. Жаліло, В. Кузнєцов
Діяльність по убезпеченню	Враховує необхідність здійснення заходів по убезпеченню суб'єкта (об'єкта)	Неадекватно розкриває поняття	В. Серебряніков
Стан захищеності суб'єкта (об'єкта) завдяки певній діяльності	Найповніше розкриває сутність досліджуваного поняття	Не враховується рівень загроз	А. Коженцьовські

Важливою складовою безпеки підприємства є фінансова безпека. На думку О.Ю. Амосова [1] фінансова безпека підприємства визначається як найбільш ефективне використання ресурсів підприємства, що відображається у високих показниках прибутковості та рентабельності підприємства, структури капіталу, розміру дивідендів. Цінні папери, а також курсова вартість цінних паперів розглядається як зведений показник поточного фінансового стану та перспектив розвитку підприємства. В свою чергу О.В. Ареф'єва [2] визначає фінансову безпеку підприємства як діяльність з управління ризиками та захисту інтересів підприємства від зовнішніх і внутрішніх загроз з метою забезпечення стабільного розвитку підприємства та зростання його капіталу з поточної та стратегічної точки зору.

Ефективність управління фінансовою безпекою буде залежати від методів оцінки фінансово-майнового стану. Нижче буде наведена таблиця, з методами, що запропонували Дяченко К. С., Хорєва А. Ю.[6, с. 3].

Таблиця 2

Характеристика методів оцінювання фінансово-майнового стану

Методи	Характеристики
Метод фінансових коефіцієнтів	Передбачає розрахунок певних показників, що характеризують фінансову стійкість, платоспроможність і ліквідність, рентабельність (прибутковість) діяльності, майновий стан та ділову активність. Склад і алгоритм розрахунку коефіцієнтів досить різноманітний і залежить від обраної методики, що затверджена нормативними документами або упорядкована певними науковцями
Оцінка фінансового стану з використанням абсолютних показників	Може бути використана для оцінки окремих сторін фінансового стану, наприклад для: характеристики рівня фінансової стійкості з боку прибутковості підприємства на основі використання результатів маржинального аналізу; визначення типів фінансової стійкості за критерієм стабільності джерел покриття запасів тощо.
Рейтингова оцінка	Полягає у класифікації підприємств за певними ознаками виходячи з фактичного рівня показників фінансового стану і рейтингу кожного показника. Перевагою є можливість ранжування ряду підприємств за обраною ознакою
Бальна оцінка (спектр бальна оцінка)	Полягає у проведенні аналізу фінансових коефіцієнтів шляхом порівняння отриманих значень із нормативними величинами і отриманні узагальнюючого показника, вираженого в балах.
Матрична оцінка	Базується на побудові матриці сукупності фінансових показників, яка перетворюється на матрицю стандартизованих коефіцієнтів. Надає змогу здійснювати порівняльну рейтингову оцінку за певними показниками. З іншого боку може використовуватися при складанні матричних балансів, балансів грошових надходжень і витрат
Інтегральна оцінка	Результатом проведення оцінки є визначення інтегрального показника на основі застосування різноманітних методичних підходів. При цьому інтегральний показник може характеризувати як окремі складові, так і в цілому фінансовий стан підприємства.
Дискримінантні моделі	Дозволяють визначити вірогідність настання банкрутства на основі розробки (або використання) інтегральної моделі аналізу

На думку Хотомлянський О. Л. найбільш вживаними методологічними підходами для оцінювання фінансово-майнового стану торгівельних підприємств є балансовий метод і балансові моделі, коефіцієнтна оцінка, рейтингова оцінка, інтегральна комплексна оцінка, оцінка ймовірності банкрутства на основі статистичних моделей [3, с. 112].

Отже, безпека підприємства-це певний стан захищеності підприємства, за якого загрози відсутні або зводяться до мінімуму. При організації безпеки підприємства варто звернути увагу на його фінансово-майновий стан.

Список використаних джерел:

1. Амосова. М. А., Кондюкова Є. С. Контрактна система у сфері закупівель: Навчальний посібник. Київ, 2017.85с.
2. Ареф'єва О.В., Кузенко Т.Б. Економічні основи формування фінансової складової економічної безпеки. Київ:КНЕУ,2009.112с.
3. Кузьмін О. Є. Економічна діагностика: навчальний посібник / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник. – К.:Знання, 2012. – 318 с
4. Марченко, О. М. Аналіз зовнішнього середовища в системі управління фінансовою безпекою підприємства [Текст] / О. М. Марченко // Вісник Львівського університету. – Сер. : Економічна. – 2004. – Вип. 33. – С. 370-379.
5. Управління фінансовою безпекою підприємств в умовах економічної нестабільності : монографія / Л. А. Парфентій. – Суми : видавничо-виробниче підприємство «Мрія», 2019. – 184 с.
6. Дяченко К. С., Хорєва А. Ю. Методичні підходи до оцінювання фінансово-майнового стану бізнес-структури. Ефективна економіка. 2020. № 11. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8369>